

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 23.04.2024 р. №4)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА
Наказ від «24» квітня 2024 р. № 70

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ (ВИКЛАДАЧІВ) ПРЕДМЕТІВ
ІНФОРМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ**

Пояснювальна записка

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904, Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 року № 2736 «Про затвердження професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898. Освітня програма також враховує основні положення Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800, постанови Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказу Міністерства освіти і науки України № 1440 від 02 листопада 2017 року «Про затвердження Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти», наказу Міністерства освіти і науки України № 574 від 29 квітня 2020 року «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій», Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2021 року № 1340, Положення про електронний підручник, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2018 року № 440, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя інформатики та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Сучасний вчитель інформатики закладу освіти має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, у тому числі виконання заходів щодо реалізації євроінтеграційних процесів у галузі освіти, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

Мета освітньої Програми: неперервний професійний розвиток вчителів (викладачів) інформатики відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів.

Основні завдання: Програми

- формувати готовність вчителів інформатики закладів загальної середньої освіти до реалізації стратегічних цілей розвитку загальної середньої освіти, національної системи освіти XXI століття, інтеграції у світовий освітній простір;
- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів (викладачів) інформатики;
- модернізувати професійний потенціал як системний показник готовності до інноваційної діяльності, трансформації найновіших досягнень науки та передового педагогічного досвіду в практику роботи учителя інформатики закладу освіти;
- систематизувати та поглибити соціально-гуманітарні, професійні та фахові знання про сутність, специфіку, орієнтири реалізації основних напрямів модернізації освітньої діяльності;

- формувати вміння здійснювати інтегровану практико-теоретичну професійну діяльність, що сприятиме формуванню нового освітнього простору.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Програма складається з чотирьох модулів: соціально-гуманітарного, професійного, фахового, діагностично-аналітичного. Професійний та фаховий модуль, крім інваріантної, мають варіативну складову, у якій розглядаються питання загальноєвропейської інтеграції освітнього простору України, організації сучасних педагогічних досліджень, розвитку медіакомпетентності педагога в умовах реформування освіти, формування стресостійкості як важливої складової успішної особистості педагогічного працівника, застосування web-сервісів в освітньому процесі. Усі модулі в поєднанні визначають зміст професійної компетентності учителів інформатики закладів загальної середньої освіти.

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми в залежності від загальної концепції робочої програми навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції/відеолекції/вебінари/відеоконференції тощо; практична складова – через практикуми/навчальні тренінги/семінари/майстер-класи тощо.

Навчальні заняття в синхронному режимі при дистанційній формі навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення веб-конференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види занять в асинхронному режимі проводяться в різних форматах.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи в інформатичній освітній галузі;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державних стандартів загальної середньої освіти;
- основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання;
- структури та змісту типової освітньої програми та освітньої програми закладу освіти, типового навчального плану та робочого навчального плану, модельної навчальної програми та навчальної програми;
- планування освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти;
- академічної свободи вчителя в організації освітнього процесу.

Уміння:

- вміння здійснювати траєкторію власного професійного розвитку;
- організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проєктування, оцінювання тощо);
- конструювати та реалізувати сучасні програми навчання здобувачів освіти із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (освітніх програм, укладених науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності, що затверджені у відповідному порядку), модельних навчальних програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб;
- діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути для становлення дитини як особистості, громадянина, новатора;

- вміти налагоджувати партнерську взаємодію з різними інституціями, які працюють в інтересах дітей;
- ефективно взаємодіяти й працювати в команді.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до змін, гнучкість, мобільність, постійний професійний розвиток;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх здобувачів загальної середньої освіти;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учасників навчального процесу;
- утвердження національно-патріотичних та демократичних цінностей (патріотизм, готовність стати на захист України, відповідальність за долю держави, повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність);
- рефлексія власної професійної практики.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу: комп'ютерна техніка, офісне ПЗ, навушники, мікрофон, колонки, гаджети (планшет, смартфон), обладнання STEM, постійний доступ до глобальної мережі «Інтернет», наявність облікового запису Google (особистого чи корпоративного).

1.	Розробники освітньої програми	Борбіт Алла Вікторівна, методист вищої категорії регіонального Steam-центру – стартап “Інкубатор” Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»					
2.	Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів (викладачів) предметів інформатичної освітньої галузі					
3.	Мета програми	Формування, розвиток професійних компетентностей					
4.	Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі (викладачі) предметів інформатичної освітньої галузі					
5.	Напрямок освітньої програми	Професійна компетентність вчителя (викладача) предметів інформатичної освітньої галузі					
6.	Зміст освітньої програми	№ з/п	Освітній компонент (модуль, тема)	Засоби провадження			
				Кількість годин			
				лекційні	семінарські	практичні	усього
		1.	Модуль 1. Соціально-гуманітарний. Модернізація системи освіти в контексті викликів XXI століття	4		2	6
1.1.	Роль освіти у формуванні та розвитку людського капіталу	2			2		

	1.2.	Гуманістичні аспекти модернізації освіти в контексті традиції та інновацій	2			2
	1.3.	Національна ідентичність в історичному вимірі			2	2
	2.	Модуль 2. Професійний. Освітнє середовище НУШ: територія безпеки та розвитку	4		16	20
	2.1. Інваріантна складова модуля		4		10	14
	2.1.1.	Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах НУШ	2			2
	2.1.2.	Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності			2	2
	2.1.3.	Створення безпечної освітньої екосистеми закладу освіти	2		2	4
	2.1.4.	Психологічна підтримка учасників освітнього процесу			6	6
	2.2. Варіативна складова модуля				6	6
	2.2.1.	Інклюзивна освіта: теорія і практика			6	6
	2.2.2.	Розвиток «soft skills» (м'яких навичок) педагогів для професійного зростання			6	6
	2.2.3.	Побудова індивідуальної програми професійного розвитку вчителя			6	6
	2.2.4.	Профільна освіта: реалізація в Новій українській школі			6	6
	3.	Модуль 3. Фаховий. Організація освітнього процесу з предметів інформатичної освітньої галузі	6		32	38
	3.1. Інваріантна складова модуля		6		14	20
	3.1.1.	Новий державний стандарт базової середньої освіти: особливості реалізації	2		2	2
	3.1.2.	Особливості реалізації модельних навчальних програм з інформатики	2			2
	3.1.3.	Сучасні підходи до викладання інформатики в умовах Нової української школи	2		2	4
	3.1.4.	Практики та інструменти оцінювання результатів навчальних досягнень учнів з інформатики			4	4
	3.1.5.	Інноваційні методики викладання інформатики			2	2

	3.1.6.	Реалізація ключових компетентностей та наскрізних умінь у процесі викладання інформатики			2	2
	3.1.7.	Використання штучного інтелекту в професійній діяльності вчителя			2	4
	3.2. Варіативна складова модуля				18	18
	3.2.1.	Особливості викладання інформатики в умовах Нової української школи			6	6
	3.2.2.	Особливості вивчення мови програмування Python			6	6
	3.2.3.	Підготовка учнів до участі в змаганнях з інформатики та інформаційних технологій			6	6
	3.2.4.	Комп'ютерно-орієнтоване середовище дистанційного навчання Moodle			6	6
	3.2.5.	Особливості педагогічної взаємодії з учнями цифрового покоління			6	6
	3.2.6.	Управлінські та методичні аспекти організації дистанційного навчання			6	6
	3.2.7.	Реалізація інтегрованого підходу в освіті: інтегровані курси й уроки			6	6
	3.2.8.	Фандрайзинг: пошук ресурсів для організації освітніх проєктів			6	6
	3.2.9.	Освітні втрати та розриви: діагностування, вимірювання, стратегії подолання			6	6
	3.2.10	Профілактика емоційного та професійного вигорання у педагогів			6	6
	4.	Модуль 4. Діагностико-аналітичний			8	8
	4.1.	Установче заняття. Вхідне діагностування			2	2
	4.2.	Конференція з обміну досвідом			2	2
	4.3.	Захист випускних робіт			2	2
	4.4.	Вихідне діагностування			2	2
		Разом:	14		58	72
7.	Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або		72 год / 2,4 ЄКТС			

	кредитах ЄКТС	
8.	Форма підвищення кваліфікації	Очна, дистанційна, очно-заочна, пролонгована
9.	Вид підвищення кваліфікації	Навчання за освітньою програмою підвищення кваліфікації
10.	Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05 Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна компетентність (А1.1, А1.2, А1.3, А1.4); А2 Предметно-методична компетентність (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3); Б1 Психологічна компетентність (Б1.1, Б1.2, Б1.3, Б1.4); Б2 Емоційно-етична компетентність (Б2.1, Б2.2, Б2.3); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2, Б3.3); В1 Інклюзивна компетентність (В1.1, В1.2, В1.3); В2 Здоров'язбережувальна компетентність (В2.1, В2.2, В2.3, В2.4, В2.5); В3 Проектувальна компетентність (В3.1); Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)
11.	Очікувані результати	Удосконалення загальних та професійних компетентностей
12.	Особа (особи), які виконують освітню програму	Рогова В.Б. Пашенко Д.І. Перерва В.С. Бачинська Є.М. Сотніченко І.І. Довгань А.І. Часнікова О.В. Шевченко А.М. Гаркавенко Ю.О. Борбіт А.В. Майборода З.Я. Слободяник Г.І. Шелест Л.В. Локоткова Л.А.
13.	Строки виконання програми	Календарний рік
14.	Місце виконання освітньої програми	Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (вул. Ярослава Мудрого, 37, м. Біла Церква, 09107)

15.	Вартість надання освітньої послуги	Собівартість обраховується в залежності від наповнення груп згідно з вимогами чинного законодавства
16.	Мінімальна та максимальна кількість осіб у групі	25-30 осіб
17.	Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
18.	Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/ програма:

Модуль 1. Соціально-гуманітарний. Модернізація системи освіти в контексті викликів XXI століття

1.1. Роль освіти у формуванні та розвитку людського капіталу

Роль освіти у формуванні та розвитку людського капіталу: огляд класичних та сучасних підходів. Аналіз програм та національних стратегій розвитку людського капіталу європейських країн та України. Переваги та обмеження у розумінні ролі освіти в процесі формуванні людського капіталу. Розгляд перспектив розвитку освіти та її впливу на людський капітал у майбутньому. Реалізація інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Модель національного освітнього технопарку з підвищення якості освіти у викликах воєнного/повоєнного часу».

1.2. Гуманістичні аспекти модернізації освіти в контексті традиції та інновацій

Гуманістичні підходи до модернізації освіти. Традиціоналізм в освіті: огляд традиційних підходів до освіти. Методологічні принципи виховання: природовідповідності, культуровідповідності та народності. Генеза проявів цих принципів у модернізації освітнього процесу від античних часів до сьогодення. Стандартизація змісту освіти. Аргументи за збереження традицій в освіті. Прогресивізм в освіті. Ідея інноваційного підходу до освіти. Аргументи за впровадження інновацій в освітній процес.

1.3. Національна ідентичність в історичному вимірі

Поняття національної та громадянської ідентичності. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та його статті щодо основних напрямків освітньої діяльності. Різновиди освітніх заходів, пропоновані Законом України для реалізації основних напрямків виховання національної та громадянської ідентичностей. Історична генеза української національної ідентичності: між конфронтацією та співробітництвом. Проблематика та методика національно-патріотичного, військово-патріотичного, громадянського та духовно-морального виховання. Пошукова та творча діяльність учнів у формуванні національної та патріотичної діяльності.

Очікувані результати за соціально-гуманітарним модулем 1 охоплюють:

Знання і розуміння:

- сутності людського капіталу та його впливу на соціально-економічний розвиток;
- ролі освіти у формуванні кваліфікаційного потенціалу суспільства та індивідуального розвитку кожної особистості;
- впливу освіти на здоров'я, економічний розвиток, соціальну стабільність та культурні процеси;
- суті наступних методологічних принципів виховання: природовідповідності, культуровідповідності та народності;
- способів забезпечення якості іншомовної освіти та рівного доступу до неї;
- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів іноземної мови;
- сутності української національної ідеї;
- ролі духовно-морального фактору та духовної свідомості в справі становлення національної ідентичності, мотивації багатьох поколінь українців до захисту своєї Батьківщини.

Уміння:

- аналізувати взаємозв'язок між рівнем освіти нації та її економічними показниками;
- синтезувати інформацію щодо ефективних підходів до розвитку освіти для забезпечення сталого розвитку суспільства;
- створювати стратегії та програми розвитку освіти з урахуванням потреб сучасного ринку праці та соціокультурних вимог;
- використовувати нові досягнення в психології чи фізіології для поліпшення результативності своєї роботи;
- ефективно використовувати можливості цифрових технологій;
- використовувати у практичній діяльності сучасні тенденції викладання і навчання у закладах освіти з урахуванням упровадження дистанційного навчання;
- використовувати нетрадиційні форми уроків для підвищення мотивації учнів до вивчення іноземної мови;
- чітко і переконливо висловлювати свої думки про історичні аспекти національної ідентичності та ефективно обмінюватися інформацією з іншими.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- підтримка принципу доступності освіти для всіх шарів суспільства, незалежно від соціального статусу чи матеріального стану;
- готовність до впровадження нових методів та технологій у освітній процес для підвищення ефективності освіти;
- усвідомлення важливості знань як основного ресурсу для розвитку суспільства та самореалізації особистості;
- усвідомлення власної ролі у формуванні та розвитку людського капіталу як ключового чинника сталого розвитку суспільства;
- усвідомлення об'єктивної необхідності впровадження інновацій в освітньому процесі при виникненні нових наукових знань у психології, фізіології, антропології;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- постійне вдосконалення мотиваційних стратегій залучення учнів до вивчення іноземних мов;
- усвідомлення ролі вчителя як фасилітатора освітнього процесу;
- усвідомлення своєї національної ідентичності, але при цьому відкритість для самокритики і вільність від націоналістичних уявлень.

Модуль 2. Професійний. Освітнє середовище НУШ: територія безпеки та розвитку

2.1. Інваріантна складова модуля

2.1.1. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах НУШ

Основні ідеї та принципи НУШ. Аналіз впливу освітньої реформи НУШ на зміни в педагогічній практиці. Ключові аспекти професійного розвитку в умовах НУШ. Роль педагога у процесі реформування освіти. Визначення інструментів та методів професійного розвитку педагогів. Перспективи професійного розвитку вчителів в контексті НУШ.

2.1.2. Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності

Поняття «критерії оцінювання» та «індикатори якості педагогічної діяльності», їх взаємозв'язок та значення у педагогічній практиці. Розгляд основних видів критеріїв якості педагогічної діяльності відповідно до вимог «Абетки для директора». Пояснення та приклади індикаторів, що відображають кожен з цих критеріїв. Практика оцінювання та самооцінювання педагогічної діяльності. Застосування критеріїв та індикаторів педагогічної діяльності до підготовки до проходження сертифікації та атестації.

2.1.3. Створення безпечної освітньої екосистеми закладу освіти

Поняття фізична безпека, безпечне освітнє середовище. Дитина у безпеці. Рівні відповідальності реалізації фізичної безпеки в освітньому середовищі. Ролі у надзвичайній ситуації. Гра «Безпечна дорога до школи». Вправи «Вавилонська вежа», «Повітряна куля». Поняття інформаційної безпеки. Поняття цифрової безпеки. Інформаційна культура та інформаційна гігієна. Джерела інформації. Види медіа, їх вплив на споживача інформації. Вправи «Новина з телефону», «Факт, судження, фейк».

Поняття психологічна безпека. Техніки психологічної допомоги. Basik PH: ресурсні канали. Вправа «Золота квасоля», колесо довіри. Техніка «6 квадратів». Вправа з метафоричними картками «Що для мене означає картка?».

2.1.4. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Тема 1. Психологічні аспекти створення сприятливого безпечного середовища в закладі освіти

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в сучасних закладах освіти. Указ Президента України «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі». Особливості спілкування дорослих, що актуалізують агресивну поведінку учнів.

Тема 2. Техніки та методи самоцілення та саморегуляції особистості

Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій, вплив стресу на успішність навчання учнів. Шляхи відновлення ресурсного стану в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самодопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в учнів.

Тема 3. Життєстійкість особистості в кризових ситуаціях

Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Забезпечення необхідних умов для подолання гострої реакції психіки людини на стрес. Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях. Стратегії подолання стресу.

Очікувані результати за інваріантною складовою професійного модуля 2.1. охоплюють:

Знання й розуміння:

- складових професійної компетентності педагога;
- вимог та особливостей професійного розвитку педагогічних працівників в контексті НУШ;
- взаємозв'язку між основними принципами Нової української школи та потребами сучасного суспільства;
- ролі педагога як каталізатора особистісного розвитку учня в умовах нової парадигми освіти;
- сутності критеріїв та індикаторів в оцінюванні якості педагогічної діяльності;
- взаємозв'язку між виконанням критеріїв та досягненням освітніх цілей та завдань;
- сучасних тенденцій розвитку освіти;
- емоційного інтелекту та його складових;
- психологічних основ емоційно-вольової саморегуляції;
- принципів цілісності душі та тіла людини, фізичного та психічного;
- стресових емоційних станів та екологічних (конструктивних) способів вираження емоцій;
- алгоритму роботи з тривожними думками;
- важливості самоусвідомлення та напрацювання навичок емоційно-вольової саморегуляції в професійній діяльності педагогів;
- наслідків впливу стресових емоцій на стосунки з оточуючими та здоров'я педагога;
- психологічних особливостей різних видів спілкування;
- правил і технік конструктивної комунікації;
- можливостей діагностування та попередження конфліктів у педагогічній взаємодії;
- проблемних зон щодо налагодження безконфліктної професійної та особистої взаємодії;
- розвитку психологічної стійкості та резильєнтності.

Уміння:

- аналізувати власний досвід, навички та потреби для визначення пріоритетів у професійному розвитку;
- розробляти стратегії та дії для досягнення поставлених цілей;
- планувати свій професійний розвиток, враховуючи вимоги НУШ та потреби власної педагогічної практики;
- упроваджувати засоби самовдосконалення та підвищення кваліфікації для постійного професійного зростання;
- аналізувати педагогічну діяльність з використанням різних критеріїв та індикаторів якості освіти;
- організовувати освітній процес відповідно до компетентнісного підходу;
- відновлювати психічну рівновагу та перебувати у ресурсі;
- застосовувати психологічні методи та техніки саморегуляції: керувати диханням, тонусом м'язів, техніки заземлення, постукування; трансформувати тривожні думки та самотійно знижувати стан внутрішньої тривоги;
- створювати психологічно безпечний освітній простір;
- уживати превентивні заходи щодо конфліктів і булінгу;
- моделювати ситуації, що потребують критичного мислення й нестандартного розв'язання проблем;
- вибудовувати діалогове навчання з усіма учасниками освітнього процесу як рівноправними партнерами;
- здатність працювати в команді з усіма учасниками освітнього процесу;
- надавати психосоціальну підтримку в кризових умовах/ситуаціях.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- позитивне ставлення до постійного вдосконалення своєї професійної компетентності;
- усвідомлення відповідальності за власний професійний розвиток;

- готовність до впровадження нових педагогічних ідей та технологій для покращення власної професійної діяльності;
- здатність об'єктивно оцінювати власну педагогічну діяльність та готовність до безперервного професійного розвитку;
- важливість власного професійного розвитку для реалізації освітніх стандартів;
- готовність до впровадження нових підходів та технологій у свою роботу на основі результатів оцінювання;
- самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін;
- взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- педагогіка партнерства.

2.2. Варіативна складова модуля

2.2.1. Інклюзивна освіта: теорія та практика

Тема 1. Організація інклюзивного освітнього середовища: алгоритм дій закладу освіти

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах освіти. Ідентифікація потреб учнів з особливими освітніми потребами, розробка індивідуальної програми розвитку, індивідуальних навчальних планів. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед учнів, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство.

Тема 2. Психолого-педагогічний супровід інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами

Роль та функції психологів та педагогів у створенні сприятливого середовища для навчання та розвитку кожного учня, незалежно від його особливостей. Методи та стратегії психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на індивідуалізацію освітнього процесу, підтримку соціально-емоційного розвитку учнів, а також виявлення та вирішення можливих труднощів. Взаємодія з батьками учнів та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей.

Тема 3. Урахування вікових та індивідуальних особливостей дітей з особливими освітніми потребами в освітньому процесі

Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожного учня: ступінь функціональних можливостей, стиль навчання, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними освітніми труднощами. Стратегії та методики адаптації освітнього процесу до врахування цих особливостей з метою забезпечення успішного навчання та розвитку кожного учня. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до навчання та підтримки дітей з особливими освітніми потребами.

2.2.2. Розвиток «soft skills» (м'яких навичок) педагогів для професійного зростання

Тема 1. «Soft skills» та командна робота: нестандартні рішення стандартних проблем

Поняття «soft skills» та «hard skills». Визначення «soft skills» у контексті освіти. Значення та переваги «soft skills» для педагогів у сучасному освітньому середовищі. Структурна модель «soft skills» (м'яких навичок) сучасного педагога: кар'єрні навички (фасилітація, етика спілкування, саморозвиток та досягнення, лідерські якості та асертивність, навички наставництва та супервізії, конкурентоспроможність), комунікативні навички (емоційний

інтелект, навички командотворення та роботи в команді, навички самопрезентації, навички ефективного вирішення конфліктів), мисленнєві та метакогнітивні навички (саморефлексія та саморегуляція, управління часом, гнучкість мислення, критичне мислення, креативність, уміння вчитися, творчість, інноваційність), регулятивні навички (ініціативність, наполегливість, відповідальність, надійність, оптимізм, мотивація досягнення та готовність до змін, самоорганізація, рефлексивність).

Тема 2. «Soft skills» у професійній діяльності педагогічних працівників: діагностика та розвиток

Самодіагностика «soft skills» на основі використання діагностичних інструментів та методик. Аналіз власних сильних та слабких сторін, що є важливим етапом у вдосконаленні «soft skills» педагогів. Використання методу 360-градусного оцінювання «soft skills». Формування портфоліо «soft skills» сучасного вчителя.

Тема 3. Технології формування «soft skills» сучасного педагога

Значення розвитку «soft skills» для педагогів у покращенні якості освіти. Методи розвитку «soft skills» для педагогів: тренінги, рольові ігри, колективні проєкти, менторство, онлайн курси та вебінари, спеціалізовані додатки та програми, онлайн форуми та спільноти, технології віртуальної реальності, онлайн сервіси для саморозвитку.

2.2.3. Побудова індивідуальної програми професійного розвитку вчителя

Тема 1. Нормативно-правове забезпечення професійного розвитку педагогів

Нормативно-правове забезпечення безперервного професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Керівник закладу освіти». Визначення індивідуальних професійних запитів. Формування індивідуального плану професійного розвитку.

Тема 2. Педагог в системі компетентнісно орієнтованої освіти

Виклики сучасного суспільства в системі освіти. Основні принципи освіти XXI століття. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок – ключових компетентностей. Учитель – агент змін: коуч, фасилітатор, тьютор, модератор в індивідуальній освітній траєкторії дитини. Вимоги до педагога Нової української школи.

Тема 3. Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності

Поняття «критерії оцінювання» та «індикатори якості педагогічної діяльності», їх взаємозв'язок та значення у педагогічній практиці. Розгляд основних видів критеріїв якості педагогічної діяльності відповідно до вимог «Абетки для директора». Пояснення та приклади індикаторів, що відображають кожен з цих критеріїв. Практика оцінювання та самооцінювання педагогічної діяльності. Застосування критеріїв та індикаторів педагогічної діяльності до підготовки проходження сертифікації та атестації.

2.2.4. Профільна освіта: реалізація в Новій українській школі.

Тема 1. Профільна освіта як засіб індивідуалізації і диференціації навчання.

Профільна старша школа як необхідна умова індивідуалізації навчання та професійного самовизначення особистості. Організація профільного навчання – невід'ємна складова регіональної Стратегії розвитку освіти громади. Концептуальні засади профільної освіти. Моделі організації профільної освіти в Новій українській школі. Академічні і професійні ліцеї. Реалізації профільного навчання в закладах загальної середньої освіти академічного спрямування.

Тема 2. Особливості організації освітнього процесу інформатики в профільній школі

Інформатика – обов'язкова складова системи загальної середньої освіти. Диференціація навчальних програм в старшій школі. Особливості навчання інформатики на профільному рівні. Програмно-методичне, навчально-методичне і дидактичне забезпечення профільного навчання інформатики. Форми й методи навчання інформатики в профільних класах. Особливості навчання інформатики в непрофільних класах.

Тема 3. Організація допрофільної підготовки учнів в базовій школі

Мета, завдання і зміст допрофільної підготовки. Основні принципи допрофільної підготовки. Структура допрофільної підготовки і форми її реалізації. Етапи проведення допрофільної підготовки. Напрями роботи з допрофільної підготовки: інформаційний, психологічний, діяльнісний. Організаційні моделі здійснення допрофільної підготовки.

Очікувані результати за варіативною складовою професійного модуля 2.2. охоплюють:

Знання і розуміння:

- теоретичних засад інклюзивної освіти, її цілей, принципів та основних концепцій;
- історії розвитку інклюзивної освіти та міжнародних стандартів;
- методів та підходів до реалізації інклюзивної освіти в закладах освіти, включаючи розробку індивідуальних програм розвитку та індивідуальних навчальних планів та програм, використання різноманітних методів навчання та оцінювання, а також підтримку соціально-емоційного розвитку учнів;
- розширення знань про методи і стратегії розвитку та формування «soft skills»;
- розуміння використання «soft skills» педагогів в контексті їхньої професійної діяльності;
- основних принципів та підходів до побудови індивідуальної програми професійного розвитку вчителя;
- складових професійної компетентності педагога;
- вимог та особливостей професійного розвитку педагогічних працівників в контексті НУШ;
- взаємозв'язку між основними принципами Нової української школи та потребами сучасного суспільства;
- ролі педагога як каталізатора особистісного розвитку учня в умовах нової парадигми освіти;
- сутності критеріїв та індикаторів в оцінюванні якості педагогічної діяльності;
- взаємозв'язку між виконанням критеріїв та досягненням освітніх цілей та завдань;
- сучасних тенденцій розвитку освіти;
- мети навчального предмета; технологій, методів, форм, прийомів навчання, виховання й розвитку учнів засобами природничої освітньої галузі для класів різних профілів;
- суті індивідуалізованого та диференційованого навчання здобувачів освіти;
- психологічних особливостей розвитку особистості, методів впливу на інтереси, мотивацію здобувачів освіти;
- організації допрофільної підготовки учнів в умовах базової середньої освіти.

Уміння:

- аналізувати теоретичні підходи та концепції інклюзивної освіти, включаючи її історію розвитку та міжнародні стандарти;
- застосовувати засоби та методи інклюзивної педагогіки для створення сприятливого освітнього середовища для всіх учнів, враховуючи їхні індивідуальні особливості та потреби;
- співпрацювати та комунікувати з батьками, колегами та іншими учасниками освітнього процесу для ефективної реалізації інклюзивної освіти;
- оцінювати ефективність інклюзивного середовища та розроблення стратегій для його подальшого вдосконалення;
- виявляти та адаптувати навчальні матеріали та методики з урахуванням різних особливих освітніх потреб учнів;
- ефективно застосовувати теоретичні знання про інклюзивну освіту у практичній діяльності закладів освіти та сприяти успішному навчанню та розвитку всіх учнів;

- уміння критично аналізувати інформацію, робити висновки та приймати обґрунтовані рішення з позиції розвитку «soft skills»;
- визначати власні сильні та слабкі сторони, що є важливим етапом у розвитку «soft skills»;
- аналізувати власний досвід, навички та потреби для визначення пріоритетів у професійному розвитку;
- розробляти стратегії та дії для досягнення поставлених цілей;
- планувати свій професійний розвиток, враховуючи вимоги НУШ та потреби власної педагогічної практики;
- упроваджувати засоби самовдосконалення та підвищення кваліфікації для постійного професійного зростання;
- аналізувати педагогічну діяльність з використанням різних критеріїв та індикаторів якості освіти;
- організовувати освітній процес відповідно до компетентнісного підходу;
- добирати відповідні цілепокладання технології, методи, форми, інструменти й засоби навчання відповідно до індивідуальних особливостей учнів та їх інтересів;
- застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять;
- здійснювати допрофільну підготовку учнів та проводити профорієнтаційну роботу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність);
- усвідомлення справедливості, рівності права всіх дітей на якісну освіту та доступ до освітніх можливостей, незалежно від їхніх особливих освітніх потреб;
- розуміння труднощів, з якими можуть зіткнутися діти з особливими освітніми потребами, відчуття емпатії, толерантного ставлення до інакшості та готовність до співпраці та взаєморозуміння з усіма учасниками освітнього процесу;
- готовність до нових знань та методів, використання можливостей вивчення нових підходів та методик, спрямованих на покращення інклюзивної практики, до використання інноваційних засобів та стратегій для досягнення кращих результатів у навчанні та розвитку всіх учнів;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами, готовність до співпраці з колегами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу для досягнення спільної мети;
- усвідомлення необхідності особистісного та професійного розвитку (прагнення до вдосконалення «soft skills»);
- позитивне ставлення до постійного вдосконалення своєї професійної компетентності;
- усвідомлення відповідальності за власний професійний розвиток;
- готовність до впровадження нових педагогічних ідей та технологій для покращення власної професійної діяльності;
- здатність об'єктивно оцінювати власну педагогічну діяльність та готовність до безперервного професійного розвитку;
- важливість власного професійного розвитку для реалізації освітніх стандартів;
- готовність до впровадження нових підходів та технологій у свою роботу на основі результатів оцінювання;
- планування й провадження педагогічної діяльності на засадах дитиноцентризму й педагогіки партнерства.

Модуль 3. Фаховий. Організація освітнього процесу вчителів (викладачів) предметів інформатичної освітньої галузі

3.1. Інваріантна складова модуля

3.1.1. Новий державний стандарт базової середньої освіти: особливості реалізації

Зміна пріоритетів сучасної школи: від предметоцентризму до дитиноцентризму, від процесу навчання до результату навчання. Діяльнісний, компетентнісний, особистісно зорієнтований підходи організації освітнього процесу.

Структура Державного стандарту базової середньої освіти. Мета галузі, компетентнісний потенціал, вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, групи результатів. Загальні та конкретні для певного циклу результати навчання, орієнтири для оцінювання. Навчальний поступ здобувачів освіти. Базовий навчальний план. Способи реалізації освітніх галузей в НУШ. Автономія вчителя.

3.1.2. Особливості реалізації модельних навчальних програм з інформатики

Огляд та аналіз модельних навчальних програм з інформатики: їх особливості. Визначення послідовності досягнення результатів навчання учнів із інформатики. Опис змісту інформатики та видів навчальної діяльності учнів.

Розроблення навчальних програм на основі модельних навчальних програм. Академічна свобода вчителя (викладача). Академічна доброчесність. Планування навчальних занять.

3.1.3. Сучасні підходи до викладання інформатики в умовах Нової української школи

Огляд та аналіз навчально-методичного забезпечення з інформатики. Освітнє середовище для навчання. Використання ігрових та здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу. Огляд та аналіз кращих практик вітчизняного та міжнародного досвіду в контексті організації освітнього процесу.

3.1.4. Практики та інструменти оцінювання результатів навчальних досягнень учнів з інформатики

Оцінювання та оцінка. Функції та форми оцінювання. Об'єкти оцінювання: ключові компетентності, наскрізні вміння, результати навчання. Основні види оцінювання: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Критерії та шкали (підходи) оцінювання. Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти. Свідоцтво досягнень.

Практика та інструменти оцінювання. Таксономія навчальних цілей. Автономія закладу освіти у розробленні власної системи оцінювання. Оцінювання ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів. Сучасні підходи в оцінюванні. Сервіси для контролю навчально-пізнавальної діяльності учнів.

3.1.5. Інноваційні методики викладання інформатики

Використання методик і технологій навчання, виховання та розвитку учнів/учениць для досягнення очікуваних результатів навчання інформатичної освітньої галузі та формування ціннісних ставлень. Реалізація технологій проблемного навчання, кооперативного навчання, проєктного навчання, розвитку критичного мислення, розвитку креативного мислення. Діяльнісний підхід, компетентнісний підхід.

3.1.6. Реалізація ключових компетентностей та наскрізних умінь у процесі вивчення інформатики

Особливості реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі, узгодження її вимог, змісту тощо з відповідною освітньою галуззю Державного стандарту.

Реалізація діяльнісного, компетентнісного та інтегрованого підходів у навчанні учнів на уроках інформатики.

3.1.7. Використання штучного інтелекту в професійній діяльності педагога

Штучний інтелект. Використання штучного інтелекту в професійній діяльності педагога. Мовна модель ChatGPT. Ідеї використання чат-боту ChatGPT. Сервіси штучного інтелекту для створення зображень, презентацій тощо.

Очікувані результати за інваріантною складовою фахового модуля 3.1. охоплюють:

Знання й розуміння:

- українського та міжнародного нормативно-правового забезпечення цифровізації суспільства та освіти;
- особливостей та відмінностей організації освітнього процесу в умовах відкритої освіти за допомогою дистанційних платформ;
- ознак кібератак, онлайн-злочинів, методів захисту від них; правових та етичних норм використання цифрових технологій та сервісів; основних правил безпечної поведінки в мережі інтернет;
- класифікації та особливостей використання різних видів електронних ресурсів, наявних національних та регіональних освітніх цифрових ресурсів, у тому числі для підтримки навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- поняття та можливостей штучного інтелекту для розвитку сучасного інформаційного суспільства.

Уміння:

- використовувати цифрове освітнє середовище для навчання, моніторингу та контролю його якості, залучати до розбудови цифрового освітнього середовища зацікавлених осіб та організації;
- відрізняти довірені інформаційні джерела від шахрайських, розпізнавати маніпулятивні впливи, що здійснюються через глобальну мережу інтернет та засоби масової інформації;
- добирати та використовувати цифрові інструменти для професійного спілкування та спілкування з учасниками освітнього процесу;
- добирати безпечні, доцільні для навчання здобувачів освіти електронні (цифрові) освітні ресурси, впорядковувати їх та використовувати з урахуванням мети, умов навчання, вікових особливостей та їхніх потреб;
- модифікувати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси з урахуванням дозволів та ліцензій, створювати (враховуючи потреби здобувачів освіти) нові, здійснювати їх захист, надавати доступ до них здобувачам освіти;
- використовувати електронні (цифрові) освітні ресурси та сервіси для забезпечення ефективного управління освітнім процесом, взаємодії між учасниками освітнього процесу, підтримки активного та інтерактивного навчання, корекції та адаптації освітнього процесу відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти;
- використовувати професійні онлайн-спільноти для професійного розвитку та реалізації професійних ідей та проєктів; а також цифрові інструменти для професійного спілкування;
- організовувати освітню діяльність із застосуванням штучного інтелекту.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- здатність критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, розуміння правових та етичних аспектів, пов'язаних з використанням цифрових технологій, сервісів штучного інтелекту;
- мотивація до навчання впродовж життя в професійній сфері за допомогою цифрових технологій та електронних (цифрових) освітніх ресурсів;
- мотивація до проєктування, створення, поширення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів для власної педагогічної діяльності.

3.2. Варіативна складова модуля

3.2.1. Особливості викладання інформатики в умовах Нової української школи

Тема 1. Формування ключових компетентностей та розвиток компетентнісного потенціалу учнів 6-9 класів на уроках інформатики

Інформатика у 6-9 класах як засіб реалізації мети та завдань інформативної освітньої галузі в Державному стандарті базової середньої освіти. Формування компетентнісного потенціалу природничої освітньої галузі.

Модельні навчальні програми, планування освітнього процесу. Удосконалення організації освітнього процесу з позицій компетентнісного підходу. Активні методи навчання та технології, які розвивають пізнавальну, комунікативну і особистісну активність учнів.

Діяльнісний складник результатів освіти та його практична значущість у процесі набуття учнями досвіду виконання практико-зорієнтованих завдань. Форми практичних занять як необхідного засобу пізнання, які мають чітко визначену практичну спрямованість та реалізуються під час виконання різноманітних видів практичної діяльності.

Тема 2. Використання ІКТ та ресурсів мережі Інтернет з метою підвищення ефективності освітнього процесу з інформатики

Засоби навчання, які дозволяють побудувати якісний сучасний урок – навчально-методична література та ресурси мережі Інтернет. Підручники, які є особливим видом навчальної книги для сучасного здобувача освіти, та методичні і дидактичні посібники, які покликані допомогти педагогам ефективно побудувати освітній процес у закладі освіти. Паперові носії інформації як мотиватори для отримання учнями нових знань та розвитку нових умінь і навичок.

Ресурси мережі Інтернет як невід’ємна складова сучасного життя та освіти. Використання веб-ресурсів, розвиток умінь користуватись гаджетами в освітніх цілях, наприклад, для пошуку потрібної інформації та обробки отриманих в результаті практичної діяльності даних.

Тема 3. Вимоги до обов’язкових результатів навчання інформатики у 6-9 класах

Вимоги до обов’язкових результатів навчання учнів у інформатичній освітній галузі – загальні результати та конкретні результати.

Застосування загальних та конкретних результатів з модельної навчальної програми при створенні власної навчальної програми.

Підсумкове та формувальне оцінювання результатів навчання учнів. Розробка критеріїв оцінювання навчальних досягнень. Основні вимоги до оцінювання навчальних досягнень. Як оцінювати уміння та навички.

3.2.2. Особливості вивчення мови програмування Python

Тема 1. Вступ. Основи розроблення програм мовою Python, основи роботи зі змінними та умовними операторами

Особливості мови програмування Python. Базовий синтаксис. Лексеми та ідентифікатори. Змінні. Типи даних. Числа. Прості логічні вирази та логічний тип даних. Логічні оператори.

Тема 2. Алгоритмічні структури в мові Python. Функціональне програмування.

Основні алгоритмічні структури. Реалізація алгоритмів з розгалуженням та циклічних алгоритмів. Алгоритми обробки одновимірних та двовимірних масивів. Функції.

Тема 3. Основи роботи зі структурами даних. Визначення списків, словників, кортежів і множин

Робота зі структурами даних. Основні особливості та можливості для побудови складних і розподілених застосунків. Встановлення списків, словників, кортежів і множин.

Тема 4. Особливості реалізації об’єктно-орієнтованого програмування у мові Python

Базові поняття. Засоби об’єктно-орієнтованого програмування мови Python. Графічні примітиви. Побудова графіків функцій. Графічні бібліотеки для розробки сучасного графічного інтерфейсу користувача.

3.2.3. Підготовка учнів до участі в змаганнях з інформатики та інформаційних технологій

Тема 1. Організація учнівських олімпіад з інформатики (програмування) та інформаційних технологій. Основні етапи підготовки учнів

Класифікація Інтернет-ресурсів, які можна використовувати у освітньому процесі. Перелік веб-сайтів, що сприяють покращенню ефективності підготовки учнів до участі в олімпіадах з програмування та інформаційних технологій. Підвищення рівня викладання навчальних, спеціальних та фахових предметів.

Тема 2. Особливості підготовки учнів до розв'язання олімпіадних завдань з інформаційних технологій

Турнір з інформаційних технологій. Реєстрація на сайті <http://it.upml.knu.ua> для проведення дистанційного турніру з інформаційних технологій. Практичні завдання спрямовані на роботу з пакетом Microsoft Office. Використанням ресурсів мережі в режимі online. Комп'ютерні навчаючі або моделюючі програми.

Тема 3. Підготовка учнів до участі в олімпіаді з інформатики (програмування)

Види олімпіад з програмування. Підготовка дидактичних матеріалів. Базові структури алгоритмів. Аналіз алгоритмів. Реєстрація учнів на сайті Eolimp.com.

Інструктаж щодо роботи в середовищі. Підбір задач для підготовки учнів. Розв'язання «ключових» завдань із теми. Створення груп.

3.2.4. Комп'ютерно-орієнтоване середовище дистанційного навчання Moodle

Тема 1. Можливості СДН Moodle. Реалізація дистанційного навчання учнів засобами платформи Moodle

Організація безпечного освітнього середовища засобами платформ дистанційного навчання Moodle. Moodle – безкоштовна відкрита система для асинхронного навчання. Її можливості та особливості. Користувачі системи. Робота в режимі учня: перегляд матеріалів, виконання практичних та тестових завдань, перегляд журналу оцінок, взаємодія з вчителем та однокласниками.

Тема 2. Створення навчального контенту на платформі Moodle

Робота у режимі учителя. Необмежена кількість класів на паралелі. Створення одного курсу для паралелі з певного предмету, наповнення та надання доступу до ресурсів та діяльностей. Можливість публікації навчальних матеріалів у різних форматах: аудіо, відео, текст, веб-сторінки, презентації. Види діяльностей: практичні та тестові завдання, опитувальники, анкети, уроки, семінари. Робота з групуваннями та окремими групами. Моніторинг використання матеріалів, діяльності учнів (виконання завдань).

Тема 3. Алгоритм створення дистанційного курсу на платформі Moodle та його налаштування

Алгоритм використання платформи Moodle. Робота у режимі адміністратора. Налаштування курсів, надання дозволів.

Користувачі системи, їх можливості. Формати курсів (тижневий, тематичний). Модулі та інструментарій «Види діяльності», «Ресурси» для навчання, комунікації та співпраці між вчителем та учнем.

Моніторинг та аналітика щодо роботи у середовищі, використання матеріалів, діяльності та результатів навчальних досягнень.

3.2.5. Особливості педагогічної взаємодії з учнями цифрового покоління

Тема 1. Цифрове покоління у контексті теорії поколінь

Інформаційне суспільство як етап розвитку цивілізації. Типологія поколінь у ракурсі соціокультурного простору. Переформатування понятійного мислення у парадигмі кліпової культури.

Теорія поколінь як сукупність суспільно-наукових підходів в царинах соціології, філософії та психології. Стратегія конструктивної комунікації в розрізі теорії поколінь.

Тема 2. «Кліпове мислення» та його переваги у контексті навчальної діяльності вихованця цифрового покоління

Кліпове мислення як спосіб пізнання. Ключові ознаки трансформації моделі споживання інформації дітьми інтернет-покоління. Ризики маніпулятивного впливу у реаліях кліпової свідомості. Психолого-педагогічні особливості дітей, яким притаманне кліпове мислення.

Увага як об'єкт боротьби в інформаційному просторі. Корисні навички взаємодії дітей мережевого покоління з інфомедійним середовищем. Образне мислення, реактивність та багатозадачність в аспекті корисних умінь під час навчання. Потенційні можливості педагога у процесі створення конструктивної взаємодії з дітьми цифрового покоління.

Тема 3. Методи ефективної педагогічної взаємодії з сучасним вихованцем

Візуалізація та мультимедійність як визначальні фактори взаємодії з віртуальним інформаційним середовищем. Освітні практики активізації переваг кліпового мислення. Візуалізація як основа успішної інтернет-комунікації.

3.2.6 Управлінські та методичні аспекти організації дистанційного навчання

Тема 1. Упровадження технологій дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти

Нормативно-правове забезпечення дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти. Особливості упровадження технологій дистанційного навчання.

Тема 2. Платформи для організації дистанційного навчання

Вибір платформ для організації безпечної роботи онлайн. Режими роботи, можливості, переваги систем дистанційного навчання. Найпопулярніші СДН (Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle, Gnomio). Особливості роботи у профілях користувачів: адміністратор, вчитель, учень. Алгоритм роботи з сервісом Google Classroom як найбільш використовуваного сервісу.

Тема 3. Створення якісного дистанційного курсу

Дистанційний курс. Налаштування середовища дистанційного навчання. Створення, поширення та класифікація навчального контенту. Елементи дистанційного курсу. Особливості організації навчальних занять у формі відеоконференцій з використанням різних програмних продуктів та пристроїв. Онлайн сервіси, які можна використати при підготовці дидактичних матеріалів. Поради та рекомендації щодо створення якісного дистанційного курсу в контексті компетентнісного підходу.

3.2.7. Реалізація інтегрованого підходу в освіті: інтегровані курси й уроки

Тема 1. Сутність і система основних понять інтегрованого підходу в освіті

Розкриття сутності та системи основних понять інтегративного підходу в освіті; ознайомлення із теорією та практикою зарубіжного, вітчизняного досвіду впровадження у практику педагогічної професійної діяльності.

Тема 2. Інтегрований курс: досвід і перспективи

Ключові ознаки інтегрованого курсу, розроблення та впровадження якого націлює на виявлення в кількох навчальних предметах чи галузях знань однотипних елементів (проблем, подій, закономірностей тощо) і поєднання їх у якісно нову цілісність, що дає змогу глибоко вивчати те чи те явище і розглядати його всебічно, сприяє появі пізнавального інтересу в здобувачів освіти з різним типом мислення та зумовлює належний рівень засвоєння програмового матеріалу.

Тема 3. Інтегрований урок: розроблення й особливості проведення в сучасній школі

Акцент на формування професійних компетентностей педагогів із питань основного інструментарію, необхідного для розроблення інтегрованого уроку, та умов і особливостей його проведення в сучасній школі.

3.2.8. Фандрайзинг: пошук ресурсів для організації освітніх проєктів

Тема 1. Основи фандрайзингу та стратегії пошуку ресурсів

Вивчення основних понять у фандрайзингу. Розгляд стратегій та методів пошуку ресурсів для організації освітніх проєктів. Аналіз успішних прикладів фандрайзингових кампаній закладів освіти. Комунікація та відносини з донорами.

Тема 2. Вивчення основних принципів ефективної комунікації з потенційними та поточними донорами

Розробка стратегій залучення та утримання донорської бази. Тренінги з навичок переконливого ведення переговорів та підготовки презентацій для залучення фінансової підтримки.

Тема 3. Інноваційні підходи у фандрайзингу для освітніх проєктів

Огляд сучасних трендів та інновацій у фандрайзингу. Розробка та впровадження креативних стратегій залучення ресурсів, включаючи використання соціальних мереж, краудфандинг, благодійні заходи тощо. Аналіз впливу цифровізації на фандрайзинг та можливостей його використання для збільшення фінансової підтримки освітніх проєктів.

3.2.9. Освітні втрати та розриви: діагностування, вимірювання, механізми подолання

Тема 1. Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: сутність, причини, наслідки

Міжнародні та всеукраїнські дослідження з питань освітніх втрат і розривів. Переосмислення освітньої політики відповідно до нових умов і викликів. Ознайомлення з інструментами для збору та аналізу даних щодо освітніх втрат.

Тема 2. Інструменти та сервіси для вимірювання, діагностування освітніх втрат

Онлайн-ресурси, цифрові сервіси для вимірювання й подолання освітніх втрат та розривів. Платформа ВШО, проєкти «Вчимося вухами», «Освітній суп». Інтегроване навчання як інструмент надолуження освітніх втрат.

Тема 3. Практичні кроки подолання освітніх втрат у закладах освіти

Програми подолання освітніх втрат. Алгоритми конструювання програм прискореного навчання, корекційних програм, програм із подолання освітніх втрат у закладі освіти. Дизайн уроку: гнучкий підхід до планування процесу подолання освітніх втрат та розривів. Коригування педагогічних методів і прийомів, визначення пріоритетів.

3.2.10. Профілактика емоційного та професійного вигорання у педагогів

Тема 1. Формування резильєнтності учасників освітнього процесу в умовах війни

Знайомство з основними концепціями життєстійкості в надзвичайних умовах. Практикум для розвитку позитивної життєвої позиції, вдосконалення власної резильєнтності, підвищення внутрішнього ресурсу та застосування антистресового мислення. Прийоми для відновлення життєвого балансу та емоційної рівноваги.

Тема 2. Розвиток емоційного інтелекту учасників освітнього процесу

Поняття «емоційний інтелект», «травматичний стрес», «емоційно-вольова саморегуляція», «психосоматика». Складові емоційного інтелекту. Усвідомлення емоційних станів та почуттів. Аналіз причин емоційних станів та почуттів. Конструктивні (екологічні) способи розслаблення та зняття стресової напруги. Алгоритм роботи з тривожними думками. Час змін – час для руйнування ілюзій та зміни світогляду. Відновлення стану внутрішньої рівноваги, розвиток психологічної стійкості та резильєнтності.

Тема 3. Запобігання професійному та емоційному вигоранню педагогічних працівників

Поняття «професійний стрес», «професійне вигорання», «емоційне вигорання», «травматичний стрес», «мислення зростання», «ресурс». Складові професійного вигорання: мотиваційне, емоційне, фізичне. Причини професійного вигорання. Емоційне вигорання та вплив стресу на емоційну, поведінкову, когнітивну сфери людини. Активності, які допомагають бути в ресурсі, сприяють поведінковій активації. Діапазон методів та способів зняття нервово-м'язової напруги та зниження рівня стресової тривоги: дихальна гімнастика,

нервово-м'язова релаксація, техніки заземлення та постукування. Медитація як техніка оздоровлення організму. Різновиди техніки «Щоденник».

Очікувані результати за варіативною складовою фахового модуля 3.2. охоплюють:

Знання й розуміння:

- особливостей інформатичної освітньої галузі Державного стандарту базової середньої освіти: мети та компетентнісного потенціалу; основних груп обов'язкових результатів навчання учнів в освітній галузі; загальної характеристики базових знань з освітньої галузі;
- сутності наскрізних для всіх компетентностей умінь;
- принципів академічної свободи вчителя (викладача) та академічної доброчесності;
- структури обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених у Державному стандарті базової середньої;
- особливостей модельних навчальних програм з інформатики;
- видів та етапів планування освітнього процесу;
- особливостей викладання інформатики на засадах концепції Нової української школи;
- особливостей реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі;
- видів інтеграції в навчанні, підходів до інтегрованого навчання учнів;
- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів інформатики, їх оцінювання та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні;
- методів і прийомів для організації різних видів оцінювання, розвитку в учнів здатності до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання;
- архітектури побудови застосунків із використанням об'єктно-орієнтованого програмування;
- особливостей реалізації застосунків із використанням мови програмування Python;
- основних особливостей та можливостей для побудови складних і розподілених застосунків;
- особливостей розвитку дитини та способи виявлення і розвитку її творчого потенціалу;
- особливостей реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі;
- академічної свободи педагога в організації освітнього процесу;
- проблемних аспектів та переваг кліпового мислення у дітей інтернет-покоління;
- нормативно-правового забезпечення дистанційного навчання;
- особливостей організації освітнього процесу за допомогою дистанційних платформ;
- видів інтеграції в навчанні, підходів до інтегрованого навчання учнів;
- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів предметів/інтегрованих курсів освітньої галузі, їх оцінювання та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні;
- розуміння основних принципів та методів фандрайзингу;
- знання стратегій та технік пошуку ресурсів для організації освітніх проєктів;
- розуміння різних джерел фінансування та їхнього впливу на успішність фандрайзингових ініціатив;
- знання про фактори, які спричиняють освітні втрати;
- ознайомляться зі стратегіями вимірювання та подолання освітніх втрат;
- емоційного інтелекту та його складових;
- психологічних основ емоційно-вольової саморегуляції;
- принципів цілісності душі та тіла людини, фізичного та психічного;
- стресових емоційних станів та екологічних (конструктивних) способів вираження емоцій;
- алгоритму роботи з тривожними думками;
- важливості самоусвідомлення та напрацювання навичок емоційно-вольової саморегуляції в професійній діяльності педагогів;
- наслідків впливу стресових емоцій на стосунки з оточуючими та здоров'я педагога;

- психологічних особливостей різних видів спілкування;
- правил і технік конструктивної комунікації;
- розвитку психологічної стійкості та резильєнтності.

Уміння:

- орієнтуватися в структурі загальних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання в освітній галузі;
- створювати критерії для аналізу модельних програм щодо можливості їх використання в освітньому процесі, визначати сильні сторони модельних програм та прогнозувати можливі ускладнення їх реалізації;
- розробляти навчальну програму на основі модельної навчальної програми;
- реалізовувати принципи академічної свободи та академічної доброчесності;
- визначати послідовність досягнення результатів навчання учнів із інформатики;
- проєктувати навчальні заняття на основі модельних навчальних програм та навчальних програм;
- здійснювати діагностику готовності учнів до навчання, інтерпретації результатів виконання практичних завдань, пошуку та добору технологій, методів, інструментів та засобів навчання, розробки системи освітньої взаємодії на уроці;
- використовувати технології дистанційного навчання у процесі зміщеного навчання;
- здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формульальне, поточне, підсумкове);
- добирати й використовувати завдання для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти; адаптувати або вдосконалювати їх відповідно до освітніх потреб і можливостей учнів;
- проєктувати і створювати консольні та вебзастосунки з використанням мови програмування Python та фреймворку flask і роботи з бібліотеками;
- обробляти API дані, їх серіалізувати та десеріалізувати;
- використовувати фреймворку flask;
- працювати з потоками, процесами й основними інструментами об'єктно-орієнтованого програмування, базами даних, а також розподіленими застосунками;
- розвивати в дітей критичне та технічне мислення, здатність до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії;
- поєднувати різні форми та прийоми роботи під час виконання проєктної діяльності учнями;
- розвивати творчість дитини засобами навчального предмета, підтримувати і стимулювати обдаровану учнівську молодь;
- використовувати, модифікувати електронні (цифрові) освітні ресурси та сервіси для навчання, моніторингу та контролю якості;
- поєднувати різні форми, методи та прийоми роботи при організації проєктної діяльності;
- застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію навчальних предметів/інтегрованих курсів;
- аналізувати і критично оцінювати навчально-методичне забезпечення навчального предмета/інтегрованого курсу, що використовуються в освітньому процесі (відповідно до фаху педагогічного працівника);
- розробляти проєкти навчально-методичних матеріалів, пропозиції, надавати експертну оцінку навчальним та методичним матеріалам, що використовуються в освітньому процесі;
- використовувати безпечне освітнє цифрове середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку;
- розробляти ефективні фандрейзингові стратегії, відповідні потребам та цілям освітніх проєктів;
- вести переговори та будувати партнерські відносини з потенційними донорами та спонсорами;

- планувати, розробляти та впроваджувати програми, спрямовані на зменшення освітніх втрат;
- користуватися діагностичним інструментарієм для вимірювання та подолання освітніх втрат;
- застосовувати психологічні методи та техніки саморегуляції: керувати диханням, тонусом м'язів, техніки заземлення, постукування; трансформувати тривожні думки та самостійно знижувати стан внутрішньої тривоги;
- створювати психологічно безпечний освітній простір;
- моделювати ситуації, що потребують критичного мислення й нестандартного розв'язання проблем;
- здатність працювати в команді з усіма учасниками освітнього процесу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- здійснення рефлексії власної професійної діяльності, усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку, готовності до змін;
- генерування нових ідей, бути ініціативними та підприємливими;
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з інформатики з метою підвищення якості викладання та навчання;
- формувати ціннісні ставлення в учнів до результатів діяльності;
- здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності та корекцію власної педагогічної діяльності;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку, готовності до змін в суспільному та освітньому середовищі;
- створення умов для збереження й розвитку інтелектуального потенціалу України;
- здатність критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, розуміння правових та етичних аспектів, пов'язаних з використанням цифрових технологій;
- мотивація до проектування, створення, поширення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів для власної педагогічної діяльності;
- здатність критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, розуміння правових та етичних аспектів, пов'язаних з використанням цифрових технологій;
- відповідальне ставлення до фінансових ресурсів, їх ефективного використання для досягнення цілей освітніх проєктів.

Рекомендовані джерела

1. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання ІГО «Соціальна синергія». Київ: Видавництво «Теза», 2020. 30 с.
2. Балущок В.Г. Українська національна спільнота: етногенез, історія, етнімія. Біла Церква: Видавець О. Пшонківський, 2008. 304 с.
3. Барна М.В. Іміджологія: навч. посіб. для дистанційного навчання. Київ: Університет «Україна», 2018. 217 с.
4. Бахтіна Г.П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>
5. Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями / О. Удалова та ін. Київ: Україна, 2010. 72 с.
6. Бондаренко Н. Модерна українська ідентичність як основа формування європейськості майбутньої еліти. Обдаровані діти – скарб нації!: матеріали III Міжнародної наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 18-23 серп. 2022 р.). 2022. С. 139–149. URL: <http://surl.li/rukst>
7. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3Vmanig>
8. Вукіна Н.В., Дементієвська Н.П., Сущенко І.М. Критичне мислення: як цьому навчати: наук.-метод. посіб. / за наук. ред. О.І. Пометун. Харків, 2007. 190 с.
9. Ганна Бичко, Василь Терещенко. Навчальні втрати: сутність, причини, наслідки та

шляхи подолання URL: <http://surl.li/gkswk>

10. Горбовий А., Халецька А. Тайм-менеджмент 55+: навч. посіб. для слухачів Університетів «третього віку». Київ, 2017. 57 с.
11. Горлач Д. Кліпове мислення як фактор впливу на організацію мережових видань. Український інформаційний простір. 2016. № 1(3), С. 15-19.
12. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конференції. URL: <http://conf.zippo.net.ua/?p=79>
13. Державний стандарт базової загальної освіти : Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
14. Деякі питання організації та проведення супервізії : Наказ МОН від 18.10.2019 №1313. URL: <https://bit.ly/3Vm9jeg>
15. Довгалець С.М., Маслій Р.В. Алгоритмічні мови та програмування. Частина 1. Основи інформатики та комп'ютерної техніки: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2009. 116 с.
16. Дунець Р. Б., Кудрявцев О.Т. Арифметичні основи комп'ютерної техніки. Львів: Ліга-Прес, 2016. 142 с.
17. Європейське мовне портфоліо: методичний посібник. URL: <http://surl.li/eakzd>
18. Євтух М.Б., Пінковська Е.А., Черкашина Т.В. Методики особистісно-професійного самовдосконалення суб'єкта педагогічної діяльності на засадах самопізнання: навч.-метод. посіб. : для педагогічних працівників. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2015. 400 с.
19. Єхалов В.В., Седінкін В.С, Баранник С.І. Кліпове мислення. Актуальні питання освіти і науки: збірник наукових статей, матеріали V міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10-11 лист. 2017). 2017. С. 172-178
20. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання. URL: <https://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf>
21. Інклюзивна освіта: навчальний посібник / М. Порошенко та ін. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
22. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод. посібник. Київ, 2018. 174 с.
23. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посіб. / авт.-укл.: О. Пометун, Л. Пироженко. Київ: АПН, 2002. 136 с.
24. Ісаєва Г. Метод проєктів – ефективна технологія навчання. Підручник для директора. 2005. № 9-10, С.4-10.
25. Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту: навч. посіб. Київ: Либідь, 2021. 424 с.
26. Книш І.В. Кліпове мислення як норма та прояв геніальності. Нові виміри духовності на початку XXI століття: матеріали VI Міжнародної on-line конференції (24- 25 травня 2018 року, Сумський державний університет) / за ред. проф. І.П. Мозгового. 2018. С. 48-49.
27. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: <https://bit.ly/3Fjy05x>
28. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навч.-метод. посіб. для вчителів. Тернопіль: ТОКІППО, 2017. 60 с.
29. Коноваленко Ю. Тьютори, Едвайсери, Коучі, Фасилітатори, Ментори, Наставники – розбираємось хто це. 2017. URL: <https://bit.ly/3UjIRjX>
30. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. URL: <https://bit.ly/3Wl5vu3>
31. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України та розвитку громадянської освіти в Україні: додаток до Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641. Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України. 2015. № 8. С. 87–95.
32. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. URL: <http://surl.li/qkjjk>

33. Концепція розвитку цифрових компетентностей URL: <http://surl.li/caonw>
34. Коротун О. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 3 (28), С. 117-129.
35. Коць М.М., Цвігун О.П. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді. Психологія: реальність і перспективи. 2020. №14, С. 125–129.
36. Кузічев М.М. II Всеукраїнська олімпіада з інформаційних технологій. Комп'ютер в школі та сім'ї. 2013. №5, С. 38-40
37. Лабораторія STEM-освіти КНЗ КОР "КОІПОПК": підбірка інформаційних ресурсів. URL: <http://surl.li/rqxap>
38. Лукіяничук А.М. Модель розвитку професійної ідентичності майбутніх педагогів. Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць Кам'янець–Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. 2010. Вип. 7, С. 370-381.
39. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків: ВГ «Основа», 2008. 320 с.
40. Марія О. Дослідження синдрому вигорання. КІТ-орієнтована модель допомоги при емоційному вигоранні. Український інститут когнітивно-поведінкової терапії. 2021. С. 2-6.
41. Матівосян А. Можливості використання технологій web 2.0 в навчальному закладі. URL: <http://surl.li/rumrb>
42. Маттес Ерік. Пришвидшений курс Python. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 148 с.
43. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2023/2024 навчальному році / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL: <http://surl.li/mjcxj>
44. Мірошник О.Г. Професійно-педагогічна рефлексія у вимірах основних сфер професійної активності вчителя. Психологія і особистість. 2015. №1 (7), С. 162-173.
45. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика: монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
46. Модельні навчальні програми. URL: <http://surl.li/zxld>
47. Моргун В.Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. Постметодика. 2010. № (6)97, С. 2-15.
48. Навчальні програми для профільного навчання інформатики. Програми Факультативів, спецкурсів, пропедевтичних курсів, гуртків. Київ : Видавнича група ВНУ, 2008. 154 с.
49. Нова українська школа: посібник для вчителя / за заг. ред. Н.М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с. URL: <http://surl.li/adrkv>
50. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів : сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4, С. 36 – 42.
51. Опис цифрової компетентності педагогічних працівників / Н. Морзе та ін. Ел.фахове видання Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 1-53. Київ, 27-28.09.2019. URL: <https://bit.ly/3ineA6B>
52. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / за заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.
53. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади: монографія /Л.Б. Лук'янова та ін. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
54. Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання : Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 11 травня 2023 року. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1jxjvKBFHbQ3gP62jD4DFAzajZKJKhz_0
55. П'ять платформ для організації дистанційного навчання. URL: <http://surl.li/kzomt>
56. Павлова Н.С. Олімпіада з інформаційних технологій як форма організації навчання з інформатики у загальноосвітніх навчальних закладах. Нова педагогічна думка. 2014. № 3, С. 54-58. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npd_2014_3_15.pdf
57. Положення про дистанційне навчання. URL: <http://surl.li/aavty>

58. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>
59. Положення про електронні освітні ресурси. URL: <http://surl.li/bywot>
60. Положення про інклюзивно-ресурсний центр : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 (із змінами).
61. Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0547-19#Text>
62. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Посібник для вчителя. Київ, 2014. 280 с.
63. Пометун О.І. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. 104 с.
64. Пометун О.І., Сущенко І.М. Основи критичного мислення: метод. посіб. для вчителів. Дніпро : ЛІРА, 2016. 156 с.
65. Помилуко В.Ю. Психологія розвитку ключових компетентностей у дорослому віці. Київ, 2020. 541 с.
66. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 26.04.2022 № 483).
67. Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами : Постанова КМУ від 14 лютого 2017 року № 88 (із змінами).
68. Постова С.А. Особливості підготовки учнів до розв'язання олімпіадних завдань з інформаційних технологій. Сучасні інформаційні технології: теорія, практика, досвід та перспективи розвитку : матеріали міжрегіонального семінару (17 квітня 2013 р.). Житомир. 2013. С. 84-89.
69. Постова С.А. Розвиток творчого мислення старшокласників засобами олімпіадних завдань з інформаційних технологій. Дослідницький компонент у діяльності загальноосвітніх навчальних закладів та позашкільних закладів освіти: ретроспектива і перспектива: матеріали Всеукраїнської конференції (21 листопада 2013 р.). 2013. С. 225-233
70. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : Наказ МОН від 08.06.2018 № 609.
71. Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 : Наказ МОН від 06.06.2022 № 527 (із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН від 23.06.2022 №586). URL: <http://surl.li/fvotp>
72. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <http://surl.li/osjo>
73. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст.218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
74. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова КМУ від 09.01.2014 №11. URL: <http://surl.li/sdej>
75. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту : Постанова КМУ від 27.09.2017 №733. URL: <http://surl.li/ruxcq>
76. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
77. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: Закон України від 13.12.2022 № 2834-IX. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 46, ст. 116.
78. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. Відомості

- Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226. URL: <http://surl.li/mfrk>
79. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 05.12.2015 № 389-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст. 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
80. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Навчальні програми для профільного навчання. Програми факультативів, спецкурсів, пропедевтичних курсів, гуртків. Інформатика». Київ: Прем'єр, 2003. 137 с.
81. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20. URL: <http://surl.li/nydd>
82. Рамка цифрової компетентності для громадян України. URL: <http://surl.li/vnsm>
83. Рекомендації щодо організації програм із надолуження освітніх втрат. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/07/31/Unicef.Immmediate.actions.frame.proofreading.ua.1-31.07.2023.pdf> (дата звернення 20.10.2023).
84. Рекомендації ЮНІСЕФ та Міністерства освіти і науки України щодо організації програм із надолуження освітніх втрат. URL: <http://surl.li/jtmdv>
85. Розвиток емоційного інтелекту в закладі загальної середньої освіти / автор-укладач Г.І. Савонова. Лисичанськ, 2021. 70 с.
86. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : Наказ МОЗ України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
87. Система дистанційного навчання Moodle. URL: <https://moodle.com/>
88. Скрипник М.І., Технології професійного розвитку педагогів: навчально- методичний посібник. Київ, 2022. 231 с.
89. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : poradnik dla superwizoriv (nastravnikov). URL: <http://surl.li/rumxz>
90. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. Кухаренко та ін.; за ред. В. Кухаренка. Харків : Міськдрук, 2016. 284 с.
91. Технології професійного розвитку педагогів: навч.-метод. посібник / упорядники: Т.М. Сорочан, М.І. Скрипник. Держ. вищ. навч. закл. «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2016. 231 с. URL: <https://bit.ly/3j19Fso>
92. Технології формування Soft Skills в системі професійної підготовки педагога : навчальний посібник / уклад.: Т.Й. Бабюк, Н.Г. Каньоса, С.М. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. 222 с.
93. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : Наказ МОН України від 10.12.2021 №1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
94. Типовий перелік допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти : Наказ МОН від 23.04.2018 № 414 (із змінами).
95. Удовиська Т.А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву в процесі навчання. Вища освіта України. 2013. Вип. 31. Том VIII (50), С. 407-416.
96. Усе про освітні втрати: ефективні методики та алгоритми для вчителя. URL: <http://surl.li/miqws>
97. Цифрова трансформація освіти і науки. URL: <https://bit.ly/3iZgvys>
98. Шевчук В.В. Сучасні підходи до визначення категорії «емоційного вигорання». Габітус. 2020. № 17. С. 123–130.
99. Як компенсувати «освітні втрати»: рекомендації для органів влади, засновників і директорів закладів освіти. URL: <http://surl.li/hbhpv>
100. Як надолужити освітні втрати. URL: <http://surl.li/rumwh>
101. Яковенко А. Основи програмування: методичні вказівки до виконання комп'ютерних практикумів з дисципліни "Основи програмування". Основи програмування мовою Python.

Київ : НТУУ "КПІ ім. І. Сікорського", 2017. 87 с.